Vort parti er i øjeblikket inde i en positiv udvikling. I modsætning til de fleste andre partier stiger medlemstallet. Vi ligger i alle meningsmålinger markant over resultatet fra sidste folketingsvalg. Vi har i Folketinget betydelig indflydelse på en række områder. Vi står stærkere end nogensinde på det kommunale plan: vi har borgmestre, vi har udvalgsformænd, vi har indflydelse. Vi indgår med vægt i fagbevægelsen. Vi har en tæt kontakt til de grønne organisationer og det er fuldt ud med rette at vi kan kalde os ”Danmarks grønne parti”.
Denne positive udvikling er nået gennem et stædigt, solidt og grundigt arbejde.
Den er nået, fordi vi har holdt fast i nogle grundlæggende værdier og principper. Det er ikke fordi det skorter på såkaldte gode råd udefra.
Nogle vil have os til at kaste socialistmen på møddingen. Vel vil vi ej. SF blev dannet som et socialistisk parti, vi er et socialistisk parti. Vi har den opfattelse, at kapitalismen er irrationel, umenneskelig, ødelæggende for miljøet og udemokratisk. Vi har en vision om et andet samfund, der bygger på menneskelige værdier, humanisme, lighed, social retfærdighed og økologisk ansvarlighed. Den vision bliver ikke uaktuel, fordi den teknologiske udvikling og globaliseringen på mange måder ændrer de forudsætninger, som vi arbejder under.
Tværtimod bliver den endnu mere betydningsfuld i en tid, hvor mange bliver smidt af i svinget. Globaliseringen giver masser af nye muligheder - men den giver også tabere. Omstillingen fra
industrisamfund til et netværkssamfund skaber nye jobs og giver mange et mere interessant arbejdsliv. Men der er altså også millioner af mennesker, som må konstatere, at udviklingen igen går deres næse forbi. Som fortsat marginaliseres i et stadigt mere effektivt samfund. Visionen om en moderne socialisme må nødvendigvis forandre sig og udvikle sig på baggrund af nye forudsætninger - men lad os gå aktivt og positivt ind i den proces.
Nogle vil have os til at opgive vort sociale engagement. Det hævdes, at de sociale forskelle i det danske samfund er ubetydelige og at forandringer må bygges på nye højtuddannede grupper - de såkaldte ekspert-funktionærer - der arbejder i den moderne sektor: i IT-branchen, som konsulenter i rådgivningsbranchen, i kommunikationsbranchen osv. Her er svaret: vel skal vi ej. Vi skal forsøge at vinde disse nye grupper for vores sag, men vi må aldrig gøre det på bekostning af det sociale engagement, der altid har været SF’s særkende. Sålænge en halv million

mennesker sættes udenfor arbejdsmarkedet, sålænge førtidspensionister sættes i en håbløs situation, sålænge den sociale arvelov fungerer i bedste velgående, er der brug for et parti som SF, som konsekvent slås imod sociale uligheder. Som konsekvent slås for social retfærdighed.

Nogle vil have os til at opgive den grønne profil. Vel skal vi ej. Miljøkampen har ikke den samme plads på den politiske dagsorden som tidligere. De fleste partier erklærer sig som grønne, men skinnet bedrager. Når det kommer til stykket, spillere hensynet til landbrugets og industriens interesser en vigtigere rolle. Når det kommer til konkrete handlinger, der kommer til at gøre ondt, er de partier ingen steder. Men så er det vigtigt, at vi er der som Danmarks grønne parti. For den globale miljøtilstand er fortsat dybt foruroligende. Og Danmark lever overhovedet ikke op til de målsætninger - f.eks. omkring udledning af C02 - som vi har sat. Vi er gennem de seneste 5 års turbo-vækst blevet lullet så meget ind i, at det går godt, at mange fuldstændig har glemt de miljøproblemer, som samtidig er blevet skabt. Bl.a. fordi væksten i privatbilismen er eksploderet med negative konsekvenser til følge.

Nogle vil have os til at blive et populistisk parti, som jager ministre, fordi det nu giver profil og overskrifter i aviserne. Vel skal vi ej. Hvis der er sagligt grundlag for at jage eller vælte en minister, ja så gør vi det. Men sagligheden skal være der - det er en linie, vi altid har stået os godt ved, og som vi fortsat skal følge. Det er også sagligheden, som har gjort det muligt, at vi i Folketinget har væsentlig indflydelse på store dele af regeringens politik.

Med andre ord; vi skal fortsætte den linie, vi har kørt de seneste år. Ikke bevidstløst og ukritisk - opstår der behov for justeringer, må de foretages. Vi skal kunne tage imod kritik udefra og fra os selv - kun en vedvarende kritik og selvkritik kan føre os videre. Men vi må også have den grundlæggende selvtillid, der bygger på, at vi tror på det grundlag, vi har valgt. At vi tror på de ideer, vi slås for. Kun derved kan vi overbevise andre - kan vi smitte med det engagement, som er grundlaget for enhver forandring.

For vi vil forandringen - her i Danmark men også globalt.

Mange er optaget af den såkaldte globalisering, og mange ser store og positive muligheder i den udvikling. Ja, det er der, men det forudsætter at der sættes ind med en langt kraftigere regulering af de internationale finansmarkeder og det forudsætter, at der gennemføres en radikal global omfordeling.

Udviklingen af Internettet giver masser af muligheder - for dem, der kan bruge nettet. Men det er der mange, som ikke kan. Det forudsætter f.eks. at man kan læse og skrive - og hvis man skal have glæde af det, skal man kunne tale engelsk. Ifølge den seneste årsrapport fra UNDP foregår 80% af kommunikationen på Nettet på engelsk, hvad der skal sættes i forhold til, at mindre end 10% af jordens befolkning forstår engelsk. Over 90% af jordens befolkning er altså ikke i stand til at følge med - hvis de ellers havde råd til at blive koblet på. Brugen at Internettet er stort set koncentreret til den rige del af verden. Ifølge Verdensbanken lever 91% af Intemet-brugerne i lande, der udgør 19% af Jordens befolkning.

Vi er på vej imod et netværkssamfund - javist, men det er altså kun en lille global elite, som kobles på den udvikling.

Og stadigvæk konfronteres vi med de monumentale globale uligheder. Lad mig igen henvis til tal fra UNDP's seneste rapport: Den 20% afjordens befolkning, som lever i de rigeste lande står for 86% af produktionen, 82% af verdens eksportmarkeder, 68% af de direkte investeringer i udlandet, 74% afjordens telefonlinier. De fattigste 20% har en andel på 1% på de områder.

De globale indkomstforskelle er steget fra 1 til 30 i 1960 til 1 til 74 i 1997. I 1998 var der stadigvæk ca. 1,2 mia. mennesker, som måtte leve for under 1 dollar om dagen.

Jeg kunne hobe tal op i metervis - men skal bare her påpege, at den såkaldte globalisering indtil nu ikke har været i stand til at modvirke de globale uligheder.

Men også at den kan komme til, forudsat at progressive kræfter på globalt plan arbejder sammen og skaber et pres i forhold til nationale regeringer, i forhold til EU, i forhold til WTO, i forhold til FN. Vor strategi i forhold til de globale udfordringer er en international strategi - og vi erkender, at vi også må gå ind og påvirke eksempelvis forhandlingerne i WTO.

Men der er også grund til at sige, at det er totalt absurd, når der er mennesker som vil aflyse kampen for socialisme, retfærdighed og lighed med den begrundelse at kampen stort set er vundet. Det samlede globale billede er ét stort dementi af denne påstand.

Men der er også brug for velfærdsforbedringer og social retfærdighed i det danske samfund. Vi har en række paradokser. De sidste 5 år har vi oplevet en betragtelig økonomisk fremgang. Alle de økonomiske nøgletal står fint. Arbejdsløsheden er gået markant ned. Betalingsbalancen står det stadig bedre. Der er overskud på de

offentlige finanser. Der høvles af på den offentlige gæld. Mange mennesker har fået det økonomisk bedre. Stadig flere kører rundt i deres egen bil - bilsalget er nærmest eksploderet.
Vi kunne her næsten spørge med Brorson: ”Min sjæl, hvad vil du mere?”
Svaret ligger lige for: vi vil langt, langt mere!
Hvad skal vi med flere privatbiler, hvis vi bliver kvalt i trafik og støj og møg, samtidig med at problemerne med C02-udslippet bliver endnu større? Hvad skal vi med et større privatforbrug, hvis vore forældre skal leve under de usle forhold, som tilbydes mange ældre, hvis vore børn ikke kan klare sig fremtidens konkurrence, fordi folkeskolen er slidt ned, hvis vi ikke kan blive behandlet for helt basale sygdomme, fordi sygehusvæsenet fungerer for dårligt. Hvad skal vi med flere fødevarer, hvis kvaliteten bliver stadig dårligere?
De af os, der har et job, knokler som aldrig nogensinde før, men hvad er det værd, hvis vi mister kontakten med vore børn, fordi vi ikke har tid til dem? Hvad er det værd, hvis det betyder et liv, der kun er defineret af lønarbejdet og ikke af de andre værdier, der også er i livet.
”Tid til livet” siger vore svenske kammerater i deres kampagne for kortere arbejdstid - og det har altid været venstrefløjspolitik at slås for et liv, der ligger ud over den logik der er defineret af den snævre markedslogik. Det skal vi fortsat gøre.
Vælgerne kan ikke forstå, at der i et så rigt samfund som det danske er så mange problemer på velfærdsområdet. De har fået den opfattelse, at regeringen består af politiske bogholdere, som er dygtige til at skaffe gode økonomiske nøgletal, men som ikke har begreb skabt om, hvordan fremgangen kan administreres, så der skabes øget velfærd.
Denne mangel på velfærdsvisioner er i sig selv alvorlig, men den bliver katastrofal, når der skabes det indtryk, at det er højrefløjen, som bedst sikrer velfærden. Så har Socialdemokratiet ikke en kinamands chance for at vinde næste valg. Så ligger vejen åben for en borgerlig regering - hvor vi alle vil komme til at mærke, at der er lysår mellem de borgerliges gyldne løfter og så den rå virkelighed.
Adskillige undersøgelser viser, at regeringens problemer ligger i denne mangel på perspektiver for fremtidens velfærd. Vi er enige.
Nøglen til forståelsen af højrepopulismen ligger også i dette faktum. Vi skal passe på ikke at overbetone betydningen af Dansk Folkeparti. Partiet er tydeligvis på retur i

meningsmålingerne, de kan ikke stå distancen, men hver en stemme, de far, er en stemme for meget. Og vi skal se deres fremvækst som en del af en generel fremvækst af højrepopulistiske partier i Europa.
Den skyldes en generel utilfredshed med de eksisterende regeringer - ikke mindst med socialdemokratierne. Jörg Haiders valgsejr i Østrig viser, hvor galt det kan gå, når etablerede partier forpampres og når der ikke er en levende venstrefløj til at samle utilfredsheden op.
Nogle vil her rynke på næsen og sige, at vi ikke skal bruge kræfter på at opsamle utilfredse socialdemokater. De tager fejl - det er altafgørende for skabelsen af et flertal til venstre, at det er venstrefløjen og ikke højrefløjen, der opfanger utilfredsheden med den socialdemokratiske politik. Og hvis
denne opgave skal lykkes, er det altafgørende, at der sættes damp på visionerne for velfærdssamfundets fremtid.
Vi skal tage kampen med højrefløjen på velfærdspolitikken, men vi må aldrig begynde at konkurrere med dem på stramninger i forhold til etniske minoriteter. Der er nogen, der mener, at den indre svinehånd kan tøjles ved at fede den op. De tager fejl. Hvis man begynder at fodre den indre svinehund, vil den have mere endnu.
SF er et socialistisk parti. Der ligger i socialismen en radikal idé om lighed. Økonomisk lighed. Social lighed. Lighed med hensyn til køn og race. Der ligger i vort idégrundlag et opgør med racismen i alle dens afskygninger. Denne idé er også knyttet til en humanisme, der tager udgangspunkt i mennesker og menneskelig værdighed.
Ud fra vor synsvinkel er højrefløjens fremmedfjendske politik afskyelig og vi vil bekæmpe den hvor som helst vi har mulighed for det.
Men som socialister ved vi også, at der er en sammenhæng mellem menneskers ideologiske holdninger og så den sociale virkelighed, de lever i. Mange af de fremmedfjendske holdninger lever hos mennesker, der selv har problemer i det danske samfund.
En står og mangler en bolig, han har været skrevet op til en lejlighed i årevis, men kan ikke få én. Han kan se, at der kommer flygtninge ind i ledige lejligheder og han reagerer med vrede overfor flygtningene. Vi skal ikke reagere med moralsk bedrevidenhed og begynde at råbe racist efter en sådan mand. Vi skal sig til ham: vi forstår godt din frustration over ikke at kunne få en bolig og det er uacceptabelt, at du

ikke kan få én, men det er altså ikke flygtningenes skyld. Skylden ligger hos den regering og det flertal, der de senere år konsekvent har skåret nybyggeriet af almennyttige boliger ned. Vi vil slås for, at det sættes op. Vi har så rigt et samfund, at vi godt kan sikre en bolig til både den boligløse dansker og de flygtninge, der kommer til vort land.

Mange oplever nedskæringer på ældreområdet. De kan ikke forstå, at deres gamle far bliver passet så dårligt, når vi samtidig har råd til at tage imod så mange flygtninge. Vi skal svare: det kan ikke hjælpe, at mennesker, der har det dårligt sparker nedad på mennesker, der har det endnu dårligere. Vi har de seneste år oplevet så stor en økonomisk fremgang, at vi har råd til at forbedre ældreplejen samtidig med, at vi påtager sig de forpligtelser, der ligger i at tage imod flygtninge.

Med andre ord: vi skal trække tæppet væk under den frustration, der skaber højrebølgen gennem en ambitiøs satsning på forbedringer i velfærdssamfundet.

Det koster penge - javel, og vi er villige til at anvise finansieringen. Ingen kan beskylde SF for at være økonomisk uansvarlig. Vi har gennem finanslovsforlig og økonomiske forlig som pinsepakken i høj grad været medvirkende til, at der er skabt et solidt økonomisk fundament i det her land.

Men det er ikke nok bare at hælde penge ud i den offentlige sektor. Der skal også stilles krav - til de offentlige institutioner og de offentligt ansatte.

Vi bidrager ikke til den bølge, som udelukkende skaber hetz imod de offentligt ansatte. Vi foreslår i stedet en deal: vi er villige til at bidrage med flere penge, hvis I er villige til at bidrage med større effektivitet og en levering af flere ydelser på de og de områder.

Det kræver mere effektiv ledelse, et større engagement og en fortsættelse af moderniseringen af den offentlige sektor. Mange moderniseringstiltag er blevet stoppet, fordi de offentligt ansatte - med rette - har betragtet dem som led i en simpel besparelsespolitik. Vi må klargøre, at vi ikke går efter nedskæringer. Vi må sige klart og tydeligt at bedre velfærd koster flere penge, men at vi så også forventer, at de offentligt ansatte bidrager til, at borgerne får mere for deres penge end i dag.

Vi giver en række bud i forslaget til hovedudtalelse her på landsmødet, som skal tages op i kommuneforhandlingerne. Andre ting skal tages op i finanslovsforhandlingerne til efteråret. Her skal vi igen i år forsøge at få indflydelse - men det skal stå klart, at prisen er markante forbedringer på velfærdsområdet.

Regeringen skal have en social profil - det kan den ikke selv finde ud af. Vi må derfor hjælpe den.
Jeg møder jævnligt mennesker, der undrer sig over, at vi holder Nyrup-regeringen oppe. Jeg må tilstå, at jeg af og til får nogle af de samme tanker. For Nyrup og regeringen har gennem tiden lavet så store brølere, at man må tage sig til hovedet. Men alternativet er altså skræmmende. Kan nogen forestille sig, hvordan det her land vil udvikle sig med en Anders Fogh Rasmussen ved roret og med Pia Kjærsgård som gast? Hvis man kan, kommer man hurtigt til den konklusion, at så er Nyrup trods alt at foretrække.
Problemet for Nyrup er, at SF ikke har flere stemmer. Det bedste Nyrup kan ønske sig er, at SF får et kanonvalg ved næste folketingsvalg. Så kan vi presse socialdemokraterne og hjælpe dem til en politisk kurs, der peger fremad.
Socialdemokraterne er i øjeblikket bude i så stor en vælgermæssig kriser, at de ikke kan klare de her ting selv. De har brug for hjælp, og vi har derfor foreslået, at vi går i gang med at diskutere et grundlag for en ny centrum-venstre regering med inddragelse af SF.
Hvis centrum-venstre-alternativet skal opnå tillid og et flertal i befolkningen, er det SF, der skal skabe den. Det er os, der har dynamikken, ideerne og visisonerne. Vi kan gøre den nødvendige forskel.
Men det ville nu også være rart, hvis socialdemokraterne ville gøre lidt mere selv. Man kan godt sommetider få den fornemmelse, at de er blevet for afhængige af Det radikale Venstre. At alle socialdemokratiske visioner er deponeret i Marianne Jelveds håndtaske. Men den går ikke. Marianne Jelved er stolt af sin håndtaske, men det er altså ikke mere end ca. 5% af befolkningen, som finder det morsomt at blive dasket med den i hovedet.
Nyrup: spring dog ud! Giv frit løb for de socialdemokratiske visioner, som I har og som godt kan realiseres under en realistisk økonomisk politik.
Vi skal d. 28. september til folkeafstemning om den økonomisk monetære union. Regeringen vil bede befolkningen ophæve den del af det nationale kompromis, der har at gøre med ØMU'en. Vi vil appellere til befolkningen om at holde fast i det nationale kompromis. Vi vil anbefale, at der stemmes nej ved folkeafstemningen d. 28. september.
Vi har svært ved at se, hvorfor vi skal have den folkeafstemning. Er det en økonomisk

nødvendighed? Næh - vi står udenfor i øjeblikket og det går godt med danskøkonomi. Er det et krav fra andre EU-lande? Overhovedet ikke. Vi har gennem Edinburgh-afgørelsen en folkeretlig bindende aftale om at vi kan stå udenfor ØMU'en og alligevel være med i EU. Da vi fik den danske ØMU- undtagelse, skulle den være udtryk for en "ny og langsigtet dansk Europa-politik". Vi understregede overfor vælgerne i 1993, at undtagelserne ikke bare var en taktisk fidus, men en ny politik. I modsætning til andre står SF ved det løfte. Vi mente undtagelserne alvorligt i 1993, intet kan begrunde at ØMU-undtagelsen skal opsiges nu, og vi siger derfor nej d. 28. september.

SF's nej er ikke udtryk for nationalistisk selvtilstrækkelighed. Vi føler en europæisk ansvarlighed. Vi har et europæisk engagement. Vi har visioner for Europas fremtid. Vi siger nej, fordi ØMU'en er dårlig for Europa. Den skaber usikkerhed. Den er udtryk for en konservativ økonomisk politik, som prioriterer beskæftigelsen lavt. Den prioriterer en integration i dybden i stedet for integration i bredden.

Når vi siger nej til Danmarks deltagelse i ØMU'en, har det også europæiske perspektiver. Det er hævet over enhver tvivl, at et dansk nej vil have en afsmittende effekt i forhold til Sverige og i

forhold til Storbritannien. Hvis det bliver et dansk ja, er det stadig sandsynligt, at den svenske befolkning vil sige nej. Hvis det bliver et dansk nej, er det sikkert, at svenskerne også vil sige nej.

Den danske folkeafstemning kan blive en hjælp til befolkningerne i Sverige og i Storbritannien. Og det kan blive en hjælp til SF's vision om et Europa i flere rum. Meningen med de danske undtagelser var, at de skulle være murbrækker for en sådan udvikling. Europa er karakteriseret ved sine forskelligheder. Der er økonomiske, politiske, sproglige og kulturelle forskelle - og heri ligger Europas styrke. Der er store forskelle indenfor det nuværende EU - de vil blive endnu større med EU's udvidelse.

Da EF blev dannet sidst i 50'eme, var det med udgangspunkt i 6 forholdsvis homogene lande. Og det gav mening at tage afsæt i meget ambitiøse føderalistiske ideer. I et fremtidigt samarbejde med 30 medlemslande giver denne føderalistiske vision ikke længere mening. Vi bliver nødt til at tænke i en fleksibilitet, der respekterer forskellighederne.

Det betyder på den ene side, at vi må respektere, at der er lande, som vil gå meget

langt i den politiske integration. Og vi må respektere, at der er lande, der enten ikke kan eller ikke ønsker at gå så langt. Øvelsen bliver at få disse forskellige forudsætninger og målsætninger til at spille sammen i et Europa, hvor vi arbejder sammen og bruger hinanden i stedet for det modsatte.

Lad mig knytte an til den tale, som den tyske udenrigsminister, Joschka Fischer, holdt i Berlin for en uge siden. Fischer er demokratisk føderalist og har meget ambitiøse tanker om, hvordan der kan skabes en europæisk forfatning, som skitserer rammerne for hvad der med mening kan kaldes en europæisk forbundsstat. For Joschka Fischer er ØMU'en et væsentligt element i en sådan proces. Han erkender, at det med det nuværende og fremtidige EU vil være umuligt at skabe en sådan proces. Derfor skal de mest integrationsivrige lande have lov til at videre for sig selv.

Helt forudsigeligt blev Fischers tanker skudt ned i den danske debat. Det kunne jo forstyrre folkesjælen hvis nogle af de centrale europæiske debatter kom til at kaste smuds på den danske.

Men hvorfor egentlig? Hvorfor ikke i stedet tage Fischers ideer som et spændende bidrag til hvordan det fremtidige europæiske samarbejde kan konstrueres. Det betyder ikke, at der ikke kan være problemer i en sådan fleksibilitet. Det kan der bestemt - f.eks. hvis der opstår en stærk kerne, der optræder som en ny stormagt og på alle områder sætter sig på magten. Men det behøver ikke nødvendigvis blive tilfældet. EU-landene har forskellige ambitioner og interesser på forskellige områder. Når det drejer sig om ØMU'en og en fælles forsvarspolitik er vi ganske rigtigt imod et stærkt samarbejde - der kan man for min skyld godt kalde os et B-medlem. Men på områder som miljøpolitik, grønne afgifter, en indsats i mod skattedumping er vi ektremt ambitiøse - her ønsker vi at Danmark skal være et klart A-medlem.

Disse forskellige europæiske præferencer skal vi have til at spille sammen - som i et jazzorkester, hvor der er samspil men også mulighed at improvisere.

Joschka Fischer har en ambitiøs plan for at få skabt en europæisk forfatning med en europæisk føderation indenfor 10 år. Lad vort svar på det være en anden vision: indenfor 10 år skal Kroatien, Bosnien, Serbien, Makedonien, Kosovo og Albanien være medlemmer af EU. De skal sidde ved EU's forhandlingsbord og skændes med hinanden om tekniske detaljer i dødkedelige landbrugsord ninger. De skal skændes om afvikling af tekniske handelshindringer og andre barrierer for den frie handel. De skal i fællesskab kræve flere ressourcer til EU's regionalfond og de skal i fællesskab

stille krav om, at EU's landbrugspolitik ikke i så stor grad tager hensyn til de høj effektive, nordeuropæiske landbrug. De skal se lære at se skønheden ved et godt skænderi om fiskekvoter og agurkernes krumning ved forhandlingsbordet - hvorefter man går ud og spiser frokost sammen i stedet for at sprætte maven op på hinanden. Er denne vision en umulighed? Det vil nogen sige, men lad os så henvise til husmurene i Paris i maj 1968, hvor der blev skrevet følgende: "Være realist - kræv det umulige". For en hurtig indfasning af hele Balkan er det eneste realistiske, hvis vi skal undgå en fortsættelse af barbariet.

Nogle vil her spørge, hvad det egentlig har med ØMU'en at køre. Svaret er: alt for meget! For der ligger i ØMU-projektet så store vanskeligheder, og der vil blive bundet så megen energi til at løse de vanskeligheder, at der ikke reelt vil være kræfter til også at håndtere de meget ambitiøse udvidelsesopgaver.

En ambitiøs udvidelsespolitik i forhold til Sydøsteuropa vil kræve en enorm politisk indsats - og det vil forudsætte en gigantisk overførsel af økonomiske ressourcer. Og én ting er sikkert. Disse lande vil ikke være i stand til at blive medlemmer af EU på alle områder indenfor 10 år. Men de skal alligevel være med - af rene sikkerhedspolitiske grunde.

Vi kan ikke forhindre Joschka Fischer i at arbejde for hans vision om en føderal europæisk forfatning indenfor 10 år. Men han skal så heller ikke kunne forhindre, at vi arbejder med en ambitiøs udvidelsesvision.

Øst- og Centraleuropa - for slet ikke at tale om Balkan - kan ikke umiddelbart blive ØMU- medlemmer. Ved et nej d. 28. september vil Danmark ikke være med. Men så må vi bruge den position til at arbejde for et europæisk rum også for de lande. Det er et spørgsmål om det vil kalder "glidende medlemskab", om undtagelser, om overgangsordninger.

Betyder en sådan fleksibilitet at vi udvander EU til en variant af OSCE. Nej - og det må det heller ikke betyde. EU skal fortsat være bygget på klare retsregler, der skal være en domstol til at håndhæve retsreglerne, der skal være effektivitet i beslutningsproceduren - men det står lige så klart, at et udvidet EU må basere sig på en anden og mere fleksibel integrationsstrategi end den, der har været tilfældet indtil nu. Vort nej til ØMU'en er en del af en sådan europæisk strategi. Det bygger ikke på national selvtilstrækkelighed eller indadvendthed. Det er et nej til ØMU'en, men et ja til Europa. Det er et ja til et europæisk projekt, der tager udgangspunkt i

forskellighederne, som siger ja til et grønnere og et mere socialt EU og som vedkender sig den sikkerhedspolitiske ansvarlighed, der ligger i at slås for en hurtig østudvidelse.

ØMU'en er et politisk projekt, og det er opmuntrende, at det endelig er ved at blive bredt accepteret i den danske debat. Regeringen startede kampagnen med de helt traditionelle økonomiske argumenter: et ja vil give alle de økonomiske fordele uden at der er vidtgående politiske konsekvenser.

Et ja til ØMU'en er ifølge regeringen et ja fortsat økonomisk fremgang og social tryghed. Hvis det bliver et nej, tør den slet ikke tænke på konsekvenserne...

Hele den argumentation blev gennemhullet, da de økonomiske vismænd i forgårs udsendte et resumé af deres kommende rapport, hvor konklusionen er, at de økonomiske konsekvenser er så usikre, at valget må gøres til et politisk spørgsmål. Lad mig citere fra resumeet: "Spørgsmålet om Danmarks medlemskab af ØMU'ens 3. fase er i højere grad et spørgsmål om politiske overvejelser end om snævert økonomiske aspekter", skriver vismændene. De medgiver, at der kan være visse økonomiske fordele, men som de skriver: "..gevinsterne vurderes ikke at være af stor betydning for den langsigtede udvikling i dansk økonomi".

Det her er politik - godt nok! Men hvorfor er SF imod dette politiske projekt, når så mange andre venstrefløjspartier er for, lyder næste spørgsmål. Nu har der altid på den europæiske venstrefløj hersket uenighed om holdningen til den europæiske unionsudvikling. Helt tilbage i 1979 sad vi i gruppe med de mest glødende unionstilhængere fra det italienske kommunistparti, men det forhindrede, at vi på en række områder alligevel havde samstemmende synspunkter og at vi kunne samarbejde. Dertil kommer, at holdningen til ØMU'en på den europæiske venstrefløj er mere nuanceret end som så. Der er i de fleste venstrefløjspartier en dyb skepsis overfor konvergenskravene og den
konservative økonomiske politik, som er bygget ind i konstruktionen. Der har faktisk været strejker og social uro i adskillige sydeuropæiske lande på grund af de skrappe konvergenskrav - det er aktioner, som har været støttet af venstrefløjen.

Andre venstrefløjspartier drager så den konklusion, at de må gå ind og påvirke udviklingen i ØMU'en. Det synspunkt er helt legitimt - vi er bare uenige.

Den konservative økonomiske politik er så fast en bestanddel af ØMU-konstruktionen, at det efter vores vurdering er helt usandsynligt, at det kan

ændres i en mere progressiv retning. Så er det bedre at stå udenfor og udnytte det større økonomiske råderum udenfor ØMU'en.
Der er så nogen, som påstår, at det er et fata morgana, når der tales om et råderum udenfor ØMU'en. Jeg er uenig. Det er indlysende, at der ikke eksisterer et ubegrænset råderum - verden er i dag så internationaliseret, at alle er nødt til at forholde sig til realiteterne i den internationale økonomi. Medmindre man da vil opbygge mure som i DDR og det gamle Albanien.
Men der er forskel på den nuværende situation og så en situation, hvor vi bindes ind i en vidtgående politisk integration med EU-beføjelser på fordelingspolitikken og den økonomiske politik generelt. Og det er her hamrende naivt, hvis man tror, at EU i en sådan dynamik ikke vil bevæge sig ind på nye områder som socialpolitik, velfærdspolitik, arbejdsmarkedspolitik osv.
Hvis man ønsker en vidtgående europæisering af den politisk-økonomiske udvikling, skal man stemme ja - er man imod en sådan udvikling, skal der stemmes nej.
Vi er imod - bl.a. af hensyn til demokratiet. Der eksisterer ikke et europæisk demokrati. Der er ingen europæisk demokratisk offentlighed. De europæiske demokratier er fortsat i ekstrem grad nationalt bestemte. Sådan behøver det ikke være i al evighed - helt enig, men bør vi ikke tage udgangspunkt i den eksisterende virkelighed. Og med den vil det være et tab af folkelig indflydelse, når der flyttes beslutninger fra de nationale parlamenter til EU-systemet. Teknokrater og bureaukrater vil i stedet tage magten.
Men det europæiske samarbejde kan kun overleve, hvis det har folkelig legitimitet. Derfor siger vi nej d. 28. september.
Den samme tankegang lå bag nej'et i 1992. Omverdenen blev både overrasket og chokeret. Hvad sker der her? Hvordan kan det gå til, at flertallet i en befolkning pludselig sætter sig op imod den politiske elite omkring den europæiske. Men der var også beundring og klapsalver overfor, at det skete. For der blev sat en ny dagsorden. En demokratisk dagsorden, hvor det blev klart for de europæiske politikere, at der skulle andre boller på suppen, hvis der skulle være accept af projektet.
Vi gjorde det i 1992 - vi kan gøre det igen.